

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn**
cluster Dierenwelzijn
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG
www.rijksoverheid.nl/eleni
T 070 378 6868

Datum 27-06-2012
Betreft Stand van zaken groepshuisvesting drachtige zeugen

Geachte Voorzitter,

Met deze brief informeer ik u over de stand van zaken van de implementatie van groepshuisvesting voor drachtige zeugen. Per 1 januari 2013 moeten alle drachtige zeugen in de Europese Unie in groepen worden gehuisvest. Het is dan niet meer toegestaan om drachtige zeugen individueel te huisvesten. Het huisvesten in groepen is ingevoerd om het welzijn van de zeugen te verbeteren. Deze brief bevat een korte historieschets, de stand van zaken van de implementatie tot nu toe en mijn beleid om te bevorderen dat de Nederlandse zeugenhouderijsector per 1 januari 2013 alle drachtige zeugen in groepen heeft gehuisvest.

Historie

De eis om drachtige zeugen in groepen te huisvesten dateert in Nederland van 1998 met een overgangstermijn van 10 jaar tot 2008. Toen in 2003 bekend werd dat de Europese Unie per 1 januari 2013 ook over zou gaan op groepshuisvesting is de Nederlandse overgangstermijn termijn met 5 jaar verlengd tot 2013.

Eén van de onderliggende eisen van groepshuisvesting is het moment waarop zeugen uit de dekstal in de groep worden geplaatst totdat ze naar de kraamstal gaan. In Nederland is deze termijn 4 dagen na inseminatie, in de EU 4 weken na inseminatie. Diverse zeugenhouders hebben geklaagd dat het huisvesten van zeugen in groepen zo kort na het dekken ten koste gaat van de fokresultaten. Uit recent onderzoek blijkt dat dit niet zo is. Diergericht management is de sleutel tot succes op een goede reproductie. Tevens levert de kortere termijn van individuele huisvesting in de dekstal, naast goede resultaten, ook een welzijnswinst voor de zeug op. Gezien de onderzoeksresultaten en het gezamenlijke initiatief van sectororganisaties en de Dierenbescherming om zeugenhouders te ondersteunen in hun management in de vroege dracht blijft groepshuisvesting voor drachtige zeugen in Nederland vanaf 4 dagen na insemineren van kracht.

Stand van zaken implementatie

Op basis van de landbouwtellinggegevens van 2012 en een inventarisatie van het Productschap voor Vee en Vlees (PVV) blijkt dat momenteel ongeveer 75% van de Nederlandse zeugenbedrijven drachtige zeugen geheel of gedeeltelijk in groepen heeft gehuisvest, dat 10% zal gaan stoppen en dat

15% nog volledig moet omschakelen van individuele huisvesting naar groepshuisvesting. Een deel van de bedrijven die nog geheel moeten omschakelen bevindt zich mogelijk nog in een vergunningstraject of redden het financieel niet om op tijd om te schakelen.

**Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn**
cluster Dierenwelzijn

100% groepshuisvesting per 1 januari 2013

De Nederlandse zeugenhouderij heeft 15 jaar de tijd gehad voor de omschakeling naar groepshuisvesting. Het overgrote deel is omgeschakeld of rondt de omschakeling naar groepshuisvesting dit jaar af. Ik heb een aantal acties ondernomen om zoveel mogelijk bedrijven nog dit jaar te laten omschakelen. Zo heeft Dienst Regelingen begin mei een brief aan alle zeugenhouders gestuurd. Hierin wordt benadrukt dat alle drachtige zeugen vanaf 1 januari 2013 in groepen moeten zijn gehuisvest. Ter verduidelijking is tevens gemeld dat overgangsmaatregelen in het kader van het Actieplan Ammoniak dan wel de stoppersregeling geen afbreuk doen aan deze eis. Op basis van een bedrijfsinventarisatie, uitgevoerd door het PVV, heb ik eerder dit jaar 80 gemeenten en 10 provincies aangeschreven en verzocht het afgeven van de benodigde vergunningen zo veel mogelijk te bespoedigen.

De Europese bepaling dat vanaf 1 januari 2013 alle drachtige zeugen in groepen zijn gehuisvest is een vaststaand feit voor Nederland waaraan ik niet zal tornen. Dit heb ik de afgelopen maanden in Europees verband ook meerdere malen uitgedragen.

Internationaal speelveld

De Europese Commissie heeft kenbaar gemaakt dat zij vanwege de geloofwaardigheid van het Europese dierenwelzijnsbeleid onverkort vasthoudt aan de invoering van groepshuisvesting voor drachtige zeugen per 2013 en een vergelijkbare situatie als bij het legbatterijverbod wil voorkomen. De Europese Commissie heeft de lidstaten daarom meegedeeld dat in de tweede helft van 2012 voorbereidingen worden getroffen voor een ingebrekestelling van lidstaten indien de omschakeling nog niet is gerealiseerd. Uit beschikbare gegevens blijkt dat het Verenigd Koninkrijk, Luxemburg en Zweden en een aantal Oost-Europese lidstaten het meest ver zijn in hun implementatie van groepshuisvesting. Tot nu toe zijn er geen signalen dat lidstaten de termijn van 2013 ter discussie stellen, ook al zijn diverse lidstaten nog niet volledig omgeschakeld.

Handhavingsaanpak

De Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit (NVWA) zal dit najaar alle zeugenhouders informeren over het handhavingstraject. Het toezicht zal zich concentreren op zeugenhouders die nog niet zijn omgeschakeld.

Wanneer blijkt dat vanaf 1 januari 2013 niet aan de eis van groepshuisvesting wordt voldaan, zal direct handhavend worden opgetreden. Dit gebeurt door oplegging van een last onder dwangsom die verbeurd zal worden als er geen herstel plaatsvindt.

dr. Henk Bleker
Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie